הלוחה תצבריון הגיעה לשחרר את משלחי המס ואת השלטון מן מסמרך המוסיות והסדרים

מכן להגדיל את סכום הזיכוי המכסימלי מ־30 ל־45 ל"י לנפש מן אחד ומ־60 ל"י ל־90 ל"י

גדול יותר, כאופן שהרווח לכל ראש יהיה נמוך יו"ר

של האוכלוסיה נגשה בנטל בל חי שהה של המס לעומת המלק השני.

ראיינתי את „ילד הפלא"

מאת נ. בר־אורין

כ יצות שחורות מסולסלות, לחיים שמנמנות, עם עינים שחורות ומבריקות שמישהיהן מרצדים בשובבות ר בקשות וחיוך מלא חן ובריאני על שפתיים צרות — זהו מראה פניו של ישראל משה „ילד הפלא" בן הארבע שהי שפרסות על „גאוניותו" מוסיפות להכות גלים בחוגים רחבים בירושלים ועורר גל של התלהבות בקרב החרדים, הרואים בתופעה זו גילוי כחות עליונים הפלול להשפיע על קשרי האמונה.

אך לסרות שהצלחתי להבקיע את „מסך הברזל" שנוצר מסביב לילד ול„ראיין" אותו, לא עלה בידי להסיר את הלוט מעל המיסתורין האופף אותו, כיון שיד אביו לא זזה מידו והיא שמר על המשמר ש הילד לא ישיב לשאלות הנוגעות לבקיאו תו בים התלמוד ובספרי קודש אחרים, בהתאם לפקודת האדמו"ר מבלז, שאסר להפיץ את ה„סוד" בריבים עד שהילד יגדל.

לא על נקלה הגעתי למקום מגורי ה ילד. הסיפורים על ה„ינוקא" הידע לק רוא בעל פה כל קטע שהוא בתנ"ך, ב ש"ס, ברמב"ם, ב„יורה דעה" ואף ב„נו הר" וספרי האחרונים, לאחר שהוא שומע רק את ההתחלה — מתהלכים בעיר מזה שבועות רבים. ומטה לאזן מוסיף כמובן כל אחד נופך משלו. סיפרו שהילד הגיע למקום מגוריו בבאר־שבע. אחרים אמרו ש הילד הובא מבאר־שבע לירושלים. שמר עה שליישית אמרה שלעיר באר שבע אין כל קשר לענין וכי הבחינה היא לרוצב באר שבע בסביבות מאה־שערים... אחר מעמיצי הבוקר הודיע השבוע שהילד לו מד בתלמוד־תורה בשכונת בית־ישראל ר עתון שני שבן שה„עילוי" נתגלה בתי בקטמון.

* * *

? אחרי בילושים מקיפים נקרב הסיפו בלו וסמר נמסרה לי כ„סודי סו דות" הכתובת הנכונה של ה„חדר", שם ביקר הילד מאז התחיל ללמוד א"ב. ה „חדר" נמצא בבית ערבי נמוש, במרחק כמה עשרות מטרים מהנבול. דבר ביקורי שם, לא נגלם מעיני הלביזנר שצעד ב עבר השני עם נשקו... אך הדבר לא הפ ריע ל־15 המצוטים שישבו בפנים ושינ נו את משנתם.

„פרול מרישה אין נשמא (ישראל משה איזנר)"... קרא המלמד עוד לפני ש הסמקתי לשאול עליו. הם יודעים כבר ש ישראל משה הוא מרכז התענינותם של ה מבקרים. „תצאו והמוצה לשחק" ציוה עליהם ה„מלמד". מחסידי סטמר, שמת ניו תמרים בתנועת משי שחור, ובעוד הילדים משחקים בעליזות ליד עריסת נחדי הילל, סיפר לי המלמד בקול רווי מיסתוריין ובהיחלו ורהיטו כי הילד אינו מבקר יותר בחדר וכי הוא הולך יום יום לביתו ומלמד אותו שם...

„כל מה שמסתרים עליו אינו אלא כ מיתת מן הים מטה שאני יודע עליו"... מסתיר המלמד. „ליפרתי מחוז א"ב. אחר עם הילדים הקטנים. אך פעם, בעת ש למדתי חומש עם הילדים הגדולים יותר, הבחנתי שישראל משה יושב בצד וקורא בעל פה את הפסוקים עוד לפני שאני אמרתי אותם... כשנשנה הדבר פעמים אחדות התחלתי לחקרו מנין שאב את ידיעותיו. לתמהוני הרב אמר שהוא יודע זאת מעצמו והמשיך לקרוא פרקים שלי מים בעל־פה. בחנתי אותו במרקים אח רים בחומש ובתנ"ך ולאחר מכן במש ניות ובגמרא הוא ידע בכל מקום... חשבתי שאולי מלמדים אותו בבית. אך אביו סען שאין לו כל מושג היכן יכיל הילד לקלוט את ידיעותיו... ואז ידעתי שנשמה גדולה שוכנת בילד"...

לדעת המלמד „הדבר מתקבל על ד דעת" כיון שאבי הילד הוא מגזע רבי עקיבא איגר ואמו צאצאת אדמו"רים ידועים...

לשאלתי אם הילד בקי גם בלימוד הול ענה המלמד בשלילה בהוסיפו: „אבל הוא קורא בעל פה כמו מים דפים של מים של „תרגום־יונתן" ושל „מסר ה „והר" וספרי מהר"ן מברסלב ואף כסר עים מדברי תורתו של האדמו"ר מבטמ שלינ"א"...

לאחר המצרות מרובות גילה לי המלמד ב„סודי סודות" את מקום מגורי הילד.

* * *

ל לזה בבת חמש שיתקה ליד הבית. „ישראל משה בבית?" שאלתי את הפשמה. „לא, הנה הוא שם, עם אבא"... השיבה באידיש.

האב, יהודי כבן 35 בעל זקן שחור ר סנים חיוורים, תוביל בידו את הילד (כ נראה למיזל קצר, כיון שהוא כלוא ב בית) ושני אברכים שאמרם לו כנראה שעה ארוכה נשרטו אוריו וניסו לדובב אותו. הם הביעו לילד כסף, ממתקים, אק דוחי פורים ובלבד שיגיד להם אם הוא יודע תורה. אך הוא הביט בפני אביו ר סיב לדבר. „הנה ליהה, ישראל משה... שבים אוחזין בסליה... אמור הלאה... קח את השוקולדה ישראל משה... שוד שנגח את תורה... אמור הלאה... ויקראו אל משה... אמור הלאה"... אולם האב נשמר על המשמר: „ישראל משה, נ־דיצנקסט וואס דער רבי זאגט ביזאנגט (אותה זוכר מה שאמר האדמו"ר)?"... והוא מחזיר את הלידה ואת השוקולדה ואינו מוצה מה.

האברכים הרפו ממנו רק כשהאב נכנס אתו הביתה — ואז הגיע תורי.

האב התיחס אלי באדיבות רבה. אם כי לא הסתיר ממני את מורגזותו על כך שרבים הם המשכימים למחזו. הבנות הדלות מכבבנת מכל פנה בדירה הצרה. האשה, הגראית בעיניה בתרבה מסגנו עס קה בכבלסה. בבית הסתובבו שלש ילדות וילד אחד נוסף ל„ילד הפלא". הם עלו לארץ לפני 4 שנים מהונגריה. האב הוא מגיד שיעור באחת הישיבות בירושלים.

התחלתי לסובב את הילד בשאלות אר לם ההורים ומתחנני בפני שאפסיק ר מענו כי כל הסיפורים המתהלכים על ה ילד אינם נכונים.

„אם כן, תנו לי לכתוב את הילד לשם איזכה שאמנם אין יסוד לשמועות אשר סם זאת מרבים"...

„אבל האדמו"ר אסר לכתוב אותו", טען האב.

„אם הוא ילד רגיל, מדוע אסר לכתוב אותו?"

על כך לא מצא האב מענה וטען שוב שכל הענין הוא מדי לפיתנו של המלמד „הרואה תלונות באסמכתה"...

הם הרשו לי לשאול אותו שאלות בי ענינים רגילים והילד ענה בהבנה. אולם לא מצאתי בו שום דבר היוצר מגדר ה רגיל. כשלא יכלתי לשלום ביצרי הבד הזאת שוב בטיון לבחון את הילד בלי מדרי־שדה. שלחו אותו לחדר השני ב אמהלה שהוא עיף וצריך לנוח...

„איך קען יא לערנען יאני כך יודע תר רה)"... קרא הילד מהחדר השני. אולם האב עשה בידו תנועת ביטול: „המלמד הפגיש לו את ה„בראש"...

יצאתי משם מבלי ידעת למי להתפלל — למלמד או להורים.

במערב הפרוע